

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzema ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Južno vreme!

Znano je čitateljem našega lista, da je c. kr. mestna delegirana sodnija celjska završla slovenski pisano tožbo gosp. dr. Sernca z ozirom na § 13 o. s. r. „als nicht in der landesüblichen Gerichtssprache abgefasst“. Tudi pritožbo dr. Sernca zoper ta odlok je c. kr. nadsodnija graška završla, in potrdila odlok prve sodnije. Ker sta bila odloka v sumaričnem postopanju, v katerem, ako se odloka prvega in drugega sodnika strinjata, nij mogoča daljša pritožba, je moralo tedaj pri tem ostati. Zvedeli smo pa zdaj drugo novico. „Slovenski Narod“ je namreč objavil vest, da je o znanej kamniškej „aferi“ zoper nemški odlok, ki pa je bil od besede do besede preložen iz slovenskega prejšnjega odloka, vložila jedna stranka zopet rekurz in sicer v slovenskem jeziku, katerega je pa nadsodnija graška sprejela, ter pravilno rešila. Nadsodnija graška je stopila zdaj naenkrat na drugo stališče. Gospod Waser (njegovi pradedi bili so Vozarji) je zvita glava; dolgo se je branil in kljuboval, ali zdaj, ko so ustavoverci v državnem zboru tako grozovito propali, se je vendar le prepričal, da Taaffejevo ministersvo nij od denes do jutri, da je stalno, da v Taaffejevem ministerstvu sedi pravosodni minister dr. Pražak, kateri hoče tudi nam Slovencem enakih pravic dati, kakor Nemcem.

To vse je g. Waser (Vozar) dobro pretuhtal, peči ga je jelo pod podplati, nastalo mu je — južno vreme, in g. Waser (Vozar) se je spreobrnul, je slovensko vlogo sprejel in pravilno rešil.

Opozoriti hočemo čitatelje našega lista še na nekaj. Ko je bila postava o zemljiškem

davku v gospodskaj zbornici s 64 zoper 45 glasov sprejeta, g. Waserja (Vozarja) nij bilo v zbornici, ostal je doma. In zakaj? — Zaradi „južnega vremena“ nij mogel na Dunaj priti, zato je ostal doma; da bi pa liberalci ne vedeli, da ima on južno vreme, je graška „Tagespošta“ prinesla vest, da g. Waser (Vozar) zaradi tega nij mogel na Dunaj priti, ker je podpredsednik Schmeidel v toplih. Čudno se nam zdi le to, da so — gospodje svetovalci graške nadsodnije tako ponižni, da si dadé kaj tacega javno očitati. Ali je morda laskavo za vse te gospode svetovalce graške nadsodnije, da jim g. Waser (Vozar) za jen jedin dan ne more izročiti krmila graške nadsodnije. Ta izgovor je pač „gar zu plump!“

Da, to vražje „južno“ vreme! Če bi to dalje trajalo, in podoba je, da bode, vsaj — meteorologi prorokujejo za dalje časa „scirocco“, potem bi se utegnilo celo primeriti, česar se tako trdovratno brani gospod Waser (Vozar), da bi bilo namreč iznenada predsedstvo graške nadsodnije, ipak izprazneno. Ne prestano tako južno vreme bode naposled še primoralo zdanjega gospoda predsednika te nadsodnije, da se umakne možu bolj trdnega zdravja, on pa da gré uživat „zasluženi“ pokoj, „trotzdem und alldem“!

Ustavaška vernost.

Z Dunaja. [Izv. dop.]

Nemštvo se prav rado baha z lastnostjo, katerej se pravi značajnost. Kdor pa se je z nemško in slovansko zgodovino pečal, ve, da ima nemštvo prav malo značaja. Slovani, mejaši Nemcev, najbolj vedo, kako drugod zo-

vejo nemško značajnost. Mi jo imenujemo „germanika fides“, ali naravnost perfidnost.

Povemo naj zadnji konkretni slučaj.

Ko so se vršile v šolskem odseku državnega zbora obravnave o češkem vseučilišču, dali so nemški poslanci dr. Russu in dr. Hallwichu pooblastilo, da naredita s Čehi kompromis o češkem vseučilišču. Tak kompromis so želeli spravljivi češki poslanci. Kar bi nemška poslanca Russ in Hallwich sklenila s češkimi udi šolskega pododbora, to naj bo veljavno za vse nemške poslance s Češkega, tako je rekel Herbst, tako so raztrobili vsi nemški poslanci iz Češke, tako je šel glas v novinarstvo. Čehi so bili tem besedam verjeli ter se veselili. Kompromis je bil v šolskem pododboru narejen — z veliko požrtovalnostjo Čehov; sprejet je bil od celega šolskega odbora torej tudi od nemških članov. Nemški člani, ki so glasovali za predlog, in vsi nemški poslanci iz Češke bili so še posebe zavezani po obeh svojih pooblaščenih. V zbornici je dr. Russ vse to potrdil ter pridejal, da so češki člani vse želje nemških članov izpolnili razen jedne, tikajoče se resolucije o ustavih in klinikah.

Po govoru dr. Russa posvetoval se je češki klub, ali bi se naj tudi ta resolucija od Čehov sprejela. Večina je odločila, da se ima ta resolucija sprejeti, ako Nemci glasujejo tudi v tretjem čitanju postave za češko vseučilišče. Ko so češki člani šolskega odbora Nemcem to naznanili, proglasil je nemški poslanec Beer v imenu vseh nemških poslancev, da oni zahvalnostjo sprejmejo to koncesijo, da bi pa o tretjem čitanju tudi brez nje bili glasovali za postavo.

Listek.

Tri povesti brez naslova.

II.

Koncem minolega veka je v Londonu živel krotitelj in varuh divjih zverij. Prišel je bil iz Indije in je soboj pripeljal krasnega leva, divjega tigra, ter velikanskega slona. Ž njim je prišla na Angleško tudi sila lepa ženska, katero si je bil za svojo družico izbral v daljnji Indiji. Mož se je imenoval Naib, soproga mu Gusmala. Ona je bila še zeló mlada in izredna lepota. Naib jo je bil k sebi vzel siroto brez starišev, a pozneje, ko je dobil službo zverino-varuško, se je z njo oženil. Ko so Angleži z naskokom priborili si mesto Seringapatnamsko, bilo je tudi dvornega zverinjaka Tippto-Saibovega varuhu, Naibu, z gori navedenimi zvermi potovati v London.

Naib je poznal samo dvoje strastij: neizmerno svoje prijateljstvo do prekrasnega ben-

galskega tigra, katerega je nazival Nasorja, in brezmejno ljubezen do svoje ženske Gusmale. Ako nij divjevski varuh kramoljal sè svojo ženo in jo ljuboval, najti ga je bilo izvestno v zverinjaku Nasorjevem, kjer je često po vse ure mirno spaval mej grozovitimi nogami svojega prijatelja, in velikanska zver, sè svojo veličastno glavo in velikimi, divje žarečimi se očmi je bila videti, kakor da čuje nad spečim človekom.

V Londonu so odkazali Naibu in njega zverinam v stanovališče samotni vrt, katerega je obdajal visok zid. Tukaj je prežil zverinski varuh nekoliko srečnih let, kajti naslajal se je v ljubezni Gusmalinej, ter radoval se prijateljstva Nasorjevega. Obe te čuvstvi ste bili z njega vsem bitjem tako tesno zvezani, da bi ga bil smrtno ranil, kdor bi mu bil jedno od njiju htel kratiti. Lehko si zatorej mislimo, kaj je v srci trpel Naib, ko najedenkrat jame dvojiti o svoje žene zvestosti. Nekoliko dnij je z groznim dušnim nemirnom opa-

zoval in zasledoval Gusmalo, da svojemu sumu najde potrdila, in res! po nesreči je to skora zgodilo se.

Necega dné je čul svojo soprogo pri vrtnih vratih sè stariškavo žensko pomenkovati se v slabej angleščini, katerega jezika sta se zveriski varuh in njega žena uže toliko naučila, da sta se z ondotnimi deželani lahko sporazumevala. Okanjeni soprog je dobro razumel, kako je Gusmala naročila starki, naj pove nje ljubcu, da drug večer po polnoči spleza preko zidu na vrt, kjer ga bode ona čakala.

Ves v gnjevi potegne Naib izza pasa svoje bodalo, da bi usmrtil nezvesto soprogo, ter nje pomočnico — toda, misel, da mu na ta način uide nje tekmeč, potolažila ga je začasno, da nij takoj izvršil svoje grozovite namére.

„Ne“, dejal je sam v sèbi, „prekrasna je, preveč sem jo ljubil, nehčem je umoriti, ali on, zapeljivec, se ne utegne mojemu maščevanju!“

V zbornici pa je potem Nemeč dr. Granitsch stavil predlog, o kojem v šolskem odboru niti govora nij bilo, namreč predlog o nemškem državnem jezici. Nemeč Wurmbrand je ta predlog toplo pozdravljaj ter kazal na uvedenje, in priznanje nemškega državnega jezika. Češki poslanci so se ve da ta predlog zavrgli — a nemški člani šolskega odbora, vsi nemški poslanci iz Češke glasovali so proti svojej danej besedi o tretjem čitanji postave vsi zoper češko vseučilišče. Le dr. Russ, Dumba in ž njima kakih 20 levičarjev ostavilo je pred glasovanjem zbornico. S tem glasovanjem je vsa ustavoverna stranka dokopala si svoj grob. Jeden nemško-ustavovernih poslancev zval je tako početje — infamno ter stopil s še dvema drugima poslancema in „naprednjaškega kluba“.

V kako smradljivej luži pa mora gaziti pol oficijozen list, ki trdi, da so Čehi krivi, da so Nemci glasovali zoper češko vseučilišče! To je list „Presse“, ki pripoveduje, da so Čehi odbili ponujano jim slogo! Je-li po navedenem Čehom sploh mogoče, delati za slogo s tacim nemštvom! In to se zove nemška značajnost?!

Da imate popolen pojem o nemškej značajnosti, naj vam še povem, da je dunajski dopisnik praškega „Tagblatt“ izjavil, da bi bili nemški poslanci tudi takrat glasovali zoper češko vseučilišče, ako bi Čehi bili sprejeli Granitschev predlog!

In s takim licemerstvom naj bi Slovani narejali kompromise. Jeli kedaj možna sprava z ljudmi, ki so popolnem brez značaja? Vsak bode trdil, da ne in zopet ne! Čehi so v svojej spravedljivosti v svojej žrtvoljubnosti storili vse, da se doseže sloga z Nemci. In dovolj drago so plačali poskus sprave!

Zato pravijo „Narodni Listy:“ Zares, to so zelo trpki čuti, bolestne izkušnje, s katerimi se Čehi vračajo domov. Obravnave v gospodskoj zbornici nakladajo nam reservo, če pišemo sedaj v tej zadevi; — ali čas, ako Bog da, nij več daleč, da povemo svojim rojakom vso resnico o obravnavanji v državnem zboru in ta resnica ne bode na korist veljavnosti nemških poslancev! Nemštvo, ki se na takov način pred svetom stigmatizuje, je obžalovanja vredno. Z verolomnimi sosedi naj ne sklepajo več kompromisov Slovanje!

Potem gre razjarjeni mož v zverinjak in objemši prijatelja tigra, govori: „Nasor, vzgajal sem te, počenši od tvoje prve mladosti. Dajal sem ti vedno svežega mesá, kolikor se ti ga je ljubilo in rad sem te imel, kakor da si mi rodni brat. Nasor, zdaj mi lahko vrneš vse, z jednim samim skokom me nagradiš! Pósti se do pojutršnje noči; ob jednej uri dobodeš potem kosilo, kakoršnega še nigdar imel nisi. Nežnega mesa ti hočem dati, takšnega, da se je celò Gusmala zaljubila vánje. Čvrstih kostij, polnih življenja in mozgá dobodeš, moj Nasor, ako osvetiš svojega prijatelja, in raztrgaš človeka, ki se je z ljubeznjivim pogledom drznil gledati Gusmale, in razpraskaš lice, katero je nezvesta moja žena pokrivala s poljubi, in katero je uže počivalo na nje srci!“ —

To rekši pritisne Naib mogočnega tigra glavo na svoje lice, in Nasor prijaznjivo zarenči, kakor, da je razumel svojega zvestega varuha besede, ter mu želi obljubiti, da vse izpolni po zelenem načrtu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. junija.

Zadeva o češkem vseučilišču daje še zmirom dosti gradiva časopisom. „Politik“ opominja vlado, naj stopi zdaj na svoje prvotno stališče ter naj administrativnim potom izpolni Čehom želje; vlada naj imenuje za zdaj za uže postoječe vseučilišče v Pragi čeških profesorjev, dokler Čehi ne dobe svojega vseučilišča. To je kaj zloben svet, kajti Nemci se nobene stvari bolj ne boje nego utrakviziranja Carolo-Ferdinandie v Pragi. Po najnovjših poročilih je ces. namestnik uže pozval češke profesorje juridičnega in filozofičnega fakulteta, naj se izjavijo, ali hoté prestopiti na novo češko vseučilišče.

Praga je bila 8. t. m. zvečer cesarjeviču **Rudolfu** na čast sijajno razsvetljena in pravi se, da še bolj, kakor pa je bil Dunaj o cesarjevičevem poroki. Cesarjevič se je v odprtem vozu peljal skozi mesto in ogledal si razsvetljavo, povsod ga je češki narod pozdravljaj z iskrenimi „slava“-klici.

Predvčerajšnja „W. Ztg.“ razgláša postavo, po kateri je ustanovljena **zemljiškega davka** glavna svota.

O reformi **krošnjarstva** se poroča, da so dobila okrajna glavarstva nalog, da pošljejo date, koliko krošnjarjem se je od leta 1878 dalo dovoljenje v primeri s postoječimi trgovinskimi podjetji. To se bode potem porabilo pri reformi krošnjarstva, ki se bliža svojemu koncu.

Vnanje države.

V **dunavskem** vprašanji Avstrija pravi nič ne napreduje in ničesa ne doseže. Avstrija je uže vlani zahtevala, da bi ona imela v dunavskej komisiji, kjer so zastopane tudi Srbija, Bolgarija in Rumunija, odločujoči glas. Tega Rumunija nikakor ne pripušča ter je rumunska vlada dala svojemu zastopniku v mejnarodnej dunavskej komisiji to instrukcijo, da je Rumunija samo potem za osnovanje komisije pobrežnih dunavskih držav pod predstvom Avstrije, ako ta ne zahteva odločujočega glasu zase. — Tedaj na kratko, Rumunija se hudo po robu postavlja ter brani svoje ter interese Bolgarov in Srbov nasproti Avstriji.

Ruski car je ukazal svojim ministrom, da skličejo komisijo, ki bode določila, kako se ima ne še odrajtana odkupnina kmetov znižati.

Bolgarsko vprašanje se bolj in bolj mota, postaje dan za dnem opasniše. O kneževem postopanju so doslej ruske vladne novine molčale. Zdaj se pa peterburški vladni vestnik odločno postavlja na kneževu stran, odbijajoč mnenje, češ, Rusiji je vse jedno, kako da se reši bolgarska kriza, ali da ne odobruje postopanja bolgarskega kneza. Dalje

Napočila je drugič noč. Ko je odbila dvanajsta ura je na samskem vrtu bilo vse tiho. Mesec je sijal preko visócega zidú in je se svojo blede svetlobo obséval zapuščene stezice in pota. Baš ko je udarilo jedno črez polnoč prikaže se na temenu zida mlad mož, kateri, potegnivši jo za soboj, postavi lestvico ob vrtnej strani na zid, ter se brzo po njej spusti na tla. Lehke njega noge niti čuti nij, ko stopa na rahlem pesku po vrtnih potih proti hišici, kjer je imel svoje stanovanje zverski varuh. Nekoliko korakov od poslopja dosevši počaka prišlec v gostej senci košatega drevesa in zrè nepremično na malo pritlično okence. Mladenič nij dolgo stal tamkaj, kar se pri odprtem okenci pokaže ženska, ter mu pomigne z belim robcem.

Zdajci plane srečni ljubec iz svojega zavetja, in kakor da hiti iskat skritega zaklada, se brzo pomiče proti stanovanju svoje drage srčne kraljice. Nij še storil treh korakov, kar začuje se stranskega pota divji smeh in dušo pretresujoče renčanje. Mladi čestitelj se prestraši in od groze se mu šibé noge. Pred njim

meni: „Ruska vlada želi, naj bolgarski narod zaupajoč besedi svojega kneza ostane mu zvest ter naj zavrača ščuvanja čestihlepnih agitatorjev, ki hočejo deželo pahniti v brezvladje.“ „Norddeutsche Allg. Ztg.“, naslanjajoč se na to izjavo, pravi, da izraža tudi mnenje Nemčije in Avstrije. — Teško bode bolgarski narod, pritisnen na steno, rešil svojo svobodo iz te krize.

Glavni guverner **Vshodnje Rume-rije** knez Vogorides misli baje dati svojo ostavko, ker mu turški sultan ne privoli, da bi šel na potovanje po Evropi.

„P. C.“ poroča iz Londona, da **irsko** agitacijo vzdržujejo ameriški fenijci in da nameravajo ločitev Irske od Anglije; isto hoče tudi irska kmetska zveza in če se na Irskem upor vname, bojevala se bode pod tem glasom.

„Times“ poročajo v pismu z Dublina, da so Irci zato tako predrzni, ker vojaki ne smejo nanje streljati. V mnogih krajih se javno ščuje z besedo in plakati, da se imajo vsi graščaki pomoriti ter se imenom naštevajo, kateri morajo priti najprej na vrsto.

V Frankfurtu je bil o binkoštih shod **nemških** journalistov ter je tamošnji nadžupan napival „jedinosti nemškega duha v Avstriji in Nemčiji“. Mož si Avstrije drugače ne more misliti, nego da v njej gospodujejo „bratje“ Nemci. Avstrijskim Nemcem je klical, naj se na Nemce v rajhu naslanjajo. — Dunajski listi to jako samozadovoljno na znanje jemljejo.

V **Epiru** je Derviš paša potem, ko je ukrotil upor v zgorenjej Albaniji, ujel 9 albanskih vodij, katere misli porta za kazen poslati v Bagdad. Albanci so vsled tega hudo preplašeni.

Dopisi.

Iz Bučke 31. maja. [Izv. dop.] Kakor drugod se je tudi tukaj proslavljala cesarjevičeva poroka. Nedeljski govor g. župnika Kutnarja in župansko oznanilo povodom cesarjevičeve poroke sta naredila pri ljudstvu močan vtisek. Dne 9. maja zvečer so se zažgali mnogobrojni kresovi po gričih, mogočni strel je odmeval pozno v noč; razsvetlile so se hiše po okolici, posebno umeteljno pa je bila razsvetljena graščina grofinje vdove Barbotove v Radeljici. Okoli velikanskega kresa zbralo se je mnogobrojno ljudstvo, ki je navdušeno popevalo cesarsko himno. Dne 10. maja ob 5. uri zjutraj bila je slovesne sv. maša, pri kateri je bil srenjski odbor in vsa šolska mladina. Po dokončanem cerkvenem opravilu je g. učitelj F. Fabjančič v šoli zbranim učencem razlagal pomen slovesnosti, ter jim močno na srce pokladal, da naj bodo vedno vdani

je stal Naib, svojo desnico držeč na glavi bengalskega tigra.

„Kaj ne, gospod“, prične okanjani soprog skrivaje svoj gnjev, „naju niste pričakovali na svojem poti? Mislim, da vam nij posebno ugodna moja in prijatelja Nasorja navzočnost?“ Takó govoreč pogladi glavo tigru, kateri je neprestano gledal mladeniča se svojimi besnimi očmi, ter mahal z repom in dolgi hrbet grbančil, kakor bi se pripravljaj na skok.

„Ti uže teško čakaš, Nasor, ka-li? Rad bi se skoraj seznanil z ljubeznjivim možem, kateri si umeje pridobivati ženska srca, ti bi ga rad objel se svojimi kremplji, kakor navadno objema on Gusmalo in jo boža se svojo mehko rokó!“

Mladenič se je v tem zopet zavedel in, hoteč spasiti življenje, pričel je bežati.

„Ho, ho!“ se zakrohoče Naib, „ušel bi ti rad, moj Nasor! Pojdi prijatelj, in poišči si svoje večerje, ter mene maščuj!“

Zgovorivši te besede potegne svojo roko tigru raz glavo, a ta v dveh, treh skokih do-

vsej cesarskeji hiši. Potem so se mej učence delile bukvice, ko nam jih je mnogo podaril blagi gospod državni poslanec V. Pfeifer. Pri razdelitvi je tukajšnji šolski nadzornik g. M. Jaklič otroke ogovoril, ter jih opominjal, naj vedno v hvaležnem spominu imajo svojega dobrotnika, ki jim je naklonil tako lepo darilo. Potem se je mej učence razdelilo še mnogo sadnih drevesec, da jih vsak nekaj vsadil v slavni spomin cesarjevičeve poroke.

Iz Kutine na Hrvatskem 4. junija. [Izv. dop.] „Povsod je dobro, doma pak najboljšo“, pravijo, a vendar prisilijo prevečkrat okoliščine marsikoga, da prime za potno palico in in se poda v tujino, boljše prihodnost iskat. Prebivalci slovenskih pokrajin, sosebno iz črnomaljskega goriškega in tolminskega ok. glavarstva, imajo dokaz veselja, romati v severno Ameriko, kjer se pak žalibog dostikrat prepričajo, da nij vse zlató, kar se sveti in vidijo, da nij dobro iskati nove domovine daleč, ako jo ima človek naravno pred nosom.

Gotovo je Slovenska jedna naj lepših pokrajin Avstrije, ali stvarnik je vendar nij obsul s tolikim bogastvom, kakor sosedno Hrvatsko, s katero je prva kar kratko eno in isto; mej na Sotla nikakor ne loči, teh sosednih deželá. Ret da Hrvatska nima tako lepe romantične lege kakor naše pokrajine mej planinami, a zato je ona veliko rodovitnejša. Kakor daleč nese okó, vidiš polje in gozde na obnožju holmcev — visocih gorá nij — vinograde in travnike, zadnje navlašč ustvarjene za živinorejo v velikej meri.

Ako potuješ po glavnej cesti od Siska preko Kutine, Vzanovejaruge proti Gradiški, vidiš vasi, polne naseljencev iz raznih krajev; v desno nahajaš Čehe s podnožja Krkonoškega, v levo Magjare iz Pečuške županije, dalje tik ceste zopet obitelji v primitivnih kočah 70—80 obitelji, došlih iz Trebiža, Vidma, Padove itd. Ti vasi so izkali novo ognjišče svoje na Hrvatskem ter tú tudi našli drugo domovino.

Prašáš, dragi bralec, kako jim gre, ljudem čisto nezmožnim deželnega, sploh slovanskega jezika. Izvrstno, ako pram so doma obupali, vzeli culo na ramo ter šli oboroženi z golimi rokami, ne vedoč kam. Romali so brez novcev in začeli z ničem, pa akoravno je samo Bog svet iz ničesa vstvaril, so vendar ti tujci postali iz revežev premožni, da celo bogati ljudje, kar

hití begunca, ki je baš prispel na velik neobraščen prostor.

Strašen krik se začuje zdajci iz hiše — Gusmala bila je svojega nesrečnega ljubca neugodni položaj opazila, a nij jej bilo možno, pomagati mu.

Naib skoči v hišo in, ko najde svojo ženo v omedlévici, vzdigne jo in postavi k odprtemu oknu, od koder se je videlo vse pozorišče.

Kakor je uže navada mačjemu plemenu, da svoje žrtve nikoli takoj ne napada, nego da jo, kadar vé, da mu ne more več uiti, še obskakuje, tako je tudi Nator polagoma stopal vkrog mladeniča, na sredi onega prostora z odprtim nožem stoječega.

„Tú sem gledil, Gusmala!“ pozival je, soprog. „Tú sem imáš biti obrnena! — Vidiš, kakó ga Nator kroža, vedno bolj se mu približuje. Bome, ono človeče se mu celó hoče braniti! Nekakov nož drží v róci, ka-li! — Povedi, Gusmala, kako ti je to všeči? — Dobro, Nator, le bliže pojdi vrlemu gospodiču. Hej, Gusmala, uže Nator nežno ob-

je le na hrvatskih tleh mogoče tú pa nij težavno.

Da, delati je res treba, ne rok križem držati, ali pa nij slovenska roka delavna? Ali naš isterski kmet ne zna iztleči živež za svoje skoraj iz golega kamenja? Pravi humus je v Istri jako jako redek. Ne rečemo, početkom, 2—3 leta je naseljencem malo tesna, posebno ako ne prinesó toliko novcev, da jim je treba prvo leto dolgové delati. A s 400—600 gl. v žepu, onda je Hrvatska raj, pravi Eldorado, posebno, če se združi vec naseljencev v skupno patrijalhalno življenje, kar se večinoma godí.

In zemlja? Skoro zastoj. Po 20 gl. jedno oralo (joch), kolikor hočeš, a ne pustih krajev, temveč lepega polja, kjer ne nahajaš niti najmanjšega kamena. Ako prideš brez denarja, onda doboš polja v najem kolikor drago, na tretji del t. j. moraš obdelovati zemljo, na jesen pak oddati eno tretjino pravemu posestniku, dve sta tvoji; davke poravna posestnik. — Treba torej samo zdravih delavnih rok, katerih Slovincu ne manjka.

Namen teh vrstic je dober svet: Ako žele katere slovenske družine zamenjati svojo domovino, nij jim treba, iskati jo v daljini, ampak preselijo naj se na Hrvatsko, kjer bodo našli bratovsk sprejem, pošten dohodek in zadovoljno življenje, kajti Hrvatska je zemlja, katera še par milijonov lahko preživi s svojim plodnim poljem. Gotovo pak smo Slovenci uže geografično prvi pokličani naseljevati te pokrajine, sicer pridemo prepozno, kajti Italijan, Nemeč in Madjar so uže izvohali, kje leži Hrvatska „obljubljena“ dežela. Hrvat sam svoje zemlje ne more obdelovati, ima je preveč.

—t.—

Domače stvari.

— (Sokolov izlet.) Kakor je čuti, hoče jutrajšnjemu Sokolovemu izletu k sv. Joštu in v Kranj, pridružiti se mnogo ljubljanskega občinstva. Društvo je najelo poseben vlak, isto tako vojaško godbo, katera bode svirala popoldne v Kranji. Izlet k sv. Joštu je toliko bolj zanimiv, ker je od tam jako lep razgled na vse strani, posebno pa na prelepe gorenjske goré. Kdor doslej še nij bil pri sv. Joštu, naj nikar ne zamudi prilike, katera se mu ponuja jutri. Skrajni čas je pa, da se pri gosp. Gebi, urarji v Slonovih ulicah oglasi

jema tvojega srca gospodarja! Duša se ti ima radovati, ko vidiš toliko ljubezen mojega prijatelja do tvojega izvoljenca. — Takó je prav, Nator, le stegni svoje čile ude in se pripravi na zadnji „smrtni skok!“ — Še jednokrat, Gusmala, se ozri tija, ako želiš „videti svojega zlatega ljubca — Nator ti ga v hipu zmelje!“

Jn takó se je zgodilo. Tiger namerja in — skoči na svojo žrtev. Obupen in v srce sezajoč krik se je razlegel po vzduhu — potem je pak vnovič zavladal nočni mír. Samo hlastno tréneje kostíj in veselo renčanje krvosíte zverí je zdaj in zdaj odmevalo mej drevesi po vrtu.

Druzega dné so na onem prostoru našli krvave krpe moške obleke, skrivljen nož in skornje, v katerih so še tičali kósci človeških nóg. To je bilo vse, kar je bilo ostalo Natorju — večerje!

Gusmala pak je v svojej sôbi ležala mrtva in prsi je imela prebodéne. Váruh zverinjaku — Naib — je bil tisto noč izginil za vselej. —

kar najprej mogoče za vozni list, kder namerja udeležiti se izleta.

— (Jurčičev životopis) bode „Ljubljanski Zvon“ objavil, kedar bode literarna ostalina Jurčičeva do dobra urejena. Ker je Jurčič malo ne vse svoje stvari pisal na posamične drobne listke, zategadelj je njih uredovanje počasno delo.

— (Pod Tivolijem) pri tako imenovanej švicarskeji hiši, sta uže skoraj čisto narejena tista dva paviljona, katera je tam graditi dal mestni odbor. Delo izvršuje firma Tö-niesova in reči se mora, da je jako okusno. Občinstvo, katero pohoja ta kraj, bode odslej imelo lep razgled na Ljubljano, kajti posekanih je nekoliko visocih dreves, kateri so motili razgled. Tudi se je gostilničarju v švicarskeji hiši sezidala ledenica, da bode mogel vstreči z mrzlim pivom.

— (Nova klavnica Ljubljanska) se kaj pridno gradi. Zdaj so uže nekaj poslopij začeli kriti s škerlji in tudi ledenica bode kmalu dodelana, isto tako bled za govejo živino. Tudi stanovanje za živinozdravnika in čuvaja je uže skoro dodelano. Notranja oprava v klavnici samej osnovana za kljanje živine, stoji vsa na železnih stebrih. Ves prostor bode ograjen s zidom in parna mašina bode baje gonila potrebno vodo iz vodnjakov. Meseca oktobra mora biti vsa stavba popolnem gotova in ta čas začelo se bode v njej klanje. Staro leseno klavnico blizu posilne delavnice, zdaj pravo zavetje nebrojnih podgan, bodo potem takoj podrli.

— (Duhovenske premembe) v ljubljanskeji škofiji. G. Janez Pogačnik pride iz Preserja za kurata v Poddrago, g. Jakob Sušnik za kaplana v Preser, g. Jernej Primožič iz Košane za administratorja k sv. Magdaleni na Gori pri Idriji, g. Miha Koželj iz Cirknice za kaplana v Košano, g. Alojzij Puc iz Stare Loke v Dobropolje, g. Leopold Lotrič pa iz Dobropolj v Staro Loko. G. Fr. Rus je iz Begunj pri Cirknici prestavljen za kaplana v Dob, g. Franc Groznik iz Doba za administratorja v Bégunje, g. Henrik Dejak iz Budanj za kurata na Vrhpolje. Umrl je g. Martin Zagorjan, fajmošter v pokoji v Čatežu pri Trebnjem.

Razne vesti.

* (Utonili) so na binkoštno nedeljo v Celovškem jezeri štirje vojaci od 27. pešpolka kralj belgijski. Vozilo se jih je šest dalj časa po jezeru, kar potegne hud veter in nagne čoln, da je zajel vodo in začel potaplati se. Dva je z drugim čolnom še o pravem časi smrti rešil feldvebelj Péšelj od Marojčičevega polka šte. 7.

* (Velika tatvina.) V Bruselji so 4. t. m. po noči tatje ukrali nekemu dragotinarju za 300.000 frankov dragocenostij. Tatovom se ne more prav nič na sled, kajti zidu nijso nikjer prodrli, vrat nič oškodovali in v hiši nobeden nij nič posebnega slišal. Policija ne vé ni naprej ni nazaj.

(Midhat paša.) Turški sultan je pozval predse ujetega Midhat pašo ter se z njim pogovarjal. Midhat paša je priznal, da se je udeležil umora sultana Abdul Aziza, a to da mu je ukazal sultan Murad. Kaj čudna je razmera mej zatožencem Midhatom in zdanjim turškim sultanom, ki mu pošilja darila, a kakšna! Ako bi mu poslal usodno zeleno svilenico, to bi bilo umevno, a kdo razume, kaj prav za prav misli turški sultan, da svojemu ujetniku pošilja — kožuhe! Zdaj po leti! Sicer pa Midhat paša dobiva hrano na stroške sultanove. Da se mu le želodec ne pokvari!

* (Skozi okno v tretjem nadstropji skočila) je na Dunaji te praznike šest let stara hčerka delavca Pelikana. Bila

je sama v izbi in vrata so bila zaklenena. Jelo se je mračiti, dekletce je bilo strah in od strahu je skočilo skozi okno tretjega nadstropja na tlak in tam na smrt ranjeno obležalo. Zoper lahkomišljene roditelje se je pričela sodnijska preiskava.

* (Strašni trenotki.) Vsegamogočni Gambetta je bil pred kratkim v svojem rojstvenem mestu Cohorsu. K njemu prideta dve rojakinji, ena starejša, druga mlajša. Po lepem uvodu, kako ga vse časti, pove starejša, da je sè svojim možem, katerega je pregovorila, sklenila, njemu, Gambetti, ponuditi v sveti zakon svojo hčerko, ki je poleg stale in sramožljivo zrla v tla. Gambetta, govornik par excellence, je bil v takej zadregi, da dolgo nij vedel nič odgnoriti, naposled pa reče, kako sem vam hvaležen. samcu, dovolite mi, da stvar premislím

* (London) meri 122 kv. milj, ceste so dolge 1500 (angl.) milj, cevi zo kloako merijo 2000 milj.

* (Onim, ki hodijo na Rusko iskat službe.) Uradni „Kijevljanin“ od 31. m. m. poroča, da je ruska vlada izdala ukaz, da se imajo pri ruskih železnicah samo Rusi domačini jemati v službe.

* (Od smrti vstal.) Pred jednim tednom je v Carigradu umrl neki Turk, katerega so hoteli čez 12 ur pokopati. Mej tem potom pa se Turk prebudi in prične razbijati po krsti. Nosci se vrnejo domov, a Turk je mej tem zblaznel in morali so ga prepeljati v norišnico.

* (Lakota v Uralskem.) Iz Uralska se poroča „Russkemu Kurieru“, da je v Ural skem posebno v Kirgizkih stepah nastala strašna lakota; ljudje kar mrjo od glada. Pomagati jim pa nihčene more, ker se blizu ne dobi nič živeža.

Poslano.

Gospodu Štefanu Šiškoviču v Materiji.

V svojem poslanem v št. 126 „Slovenskega Naroda“ in št. 23 „Edinosti“ podpisali ste v pričo dr. Bizjaka in dr. Toribolo kolikor besed toliko lažij; kdo da Vas je k temu podpisu zapeljal, Vam v oči povem v pričo ravno tistih gospodov, ako želite, dasiravno me nij bilo poleg, ko je „poštena klapa“ ono „poslano“ „zdrukala“.

Kolikor mojo malenkostno osebo zadeva, Vam rad odpustim, kar ste jej lažnjivega in nečastnega pripeli, ker Vaše baže ljudje ne morejo nikomur časti razžaliti. Nečastno prednost to imate pred drugimi osobami. Pravi roditelji onega poslanega se mi pa utajé za vašim brezznačajnim imenom.

Tudi nemam ničesar proti Vajinemu sporazumljenju z g. Gašperjem Kastelicem. Le to vam svetujem: pustite me odslej pri miru, ter ne prestopite več mojega praga, vsaj tako pogostoma me več ne nadlegujte, ker mislim, da ste dosegli, po čemur ste hrepneli! Druzege odgovora na tem mestu Vam ne dam. V Materiji, 9. junija 1881.

R. Zupančič.

Tuči.

9. junija:

Pri **Stonu**: Wachtel iz Budapešte. — Kraus, Klein z Dunaja. — Hinterberger iz Postojne. — Brodjovin iz Zagreba. — Franchetti iz Benetk.

Pri **Malič**: Schwarzer, Heller, Hrumbach z Dunaja. — pl. Somarnga iz Gorice. — Leitner iz Gradca. — Tansig iz Linca. — Fieber iz Tabora. — pl. Waubold iz Sevnice.

Pri **avstrijskem cesarji**: Richer z Dunaja. — Remžgar iz Hrvatskega.

Wilhelmov

stari, izkušeni, pravi, obči

zdravilni in vodni prilep (plašter)

zoper

glavobol, rane, opeklino in ozeblino.

Ta prilep je privilegiran od Nj. rimsk. kat. veličanstva. Moč in učinek tega prilepa je posebno ugoden pri globokih in raztrganih ranah vsled uboda ali udara, pri hudih ulesih, neodpravljenih bezgavkah, pri skelečih izpuštkih, pri črvu, vnetih in oguljenih prsah, speklinah, kurjih očesih, otiskah, zmrznenih udih, pri toku iz trganja in enakih bolečinah.

Ta prilep pravi ima samo

lekarna Fran Wilhelma v Neuenkirchenu pri Dunaji.

Jedna škatljica stane 40 kr. a. v. Menj, nego dve škatljici se ne pošiljati in staneti s kolekom in pošiljativjo 1 gld. a. v.

Imajo pa tudi:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Gradcu J. Purgleitner, lekar; Wend. Trukoczy, lekar. V Zagrebu Sigm. Mitlbach.

Dunajska borza 10. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	76	gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	76	"	90	"
Zlata renta	94	"	—	"
1860 drž. posojilo	132	"	—	"
Akcije narodne banke	828	"	—	"
Kreditne akcije	346	"	40	"
London	116	"	85	"
Napol.	9	"	29 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	51	"
Državne ma ke	56	"	95	"

Vila v najem!

Prijazno ležeča nekdanj „Gauerjeva“ vila v Podutiku pri Ljubljani se daje z lepim vrtom vred za poletje ali pa tudi za celo leto pod ugodnimi pogoji v najem. (336—1)

Natančneje se zvé pri lastniku Lorenc Vodniku, kamnoseku v Ljubljani, kolodvorske ulice.

Poletno stanovanje.

Dve snažni sobi s kuhinjo v Ljubnem blizu Podnarta. — Kaj več se zvé pri meni.

Josip Tavčar, mežnar na Brezjah.

(338—1)

V službo sprejme podpisani pod ugodnimi pogoji takoj v prodaji špecerijskega blaga in deželnih pridelkov izurjenega, uže bolj priletnega

trgovskega pomočnika,

oziroma

poslovodjo,

kateri pa mora biti zmožen v slovenskem in nemškem jeziku popisovati ter pri nastopu službe kavejco od 100 do 150 gld. položiti.

V Postojni, dné 4. junija 1881.

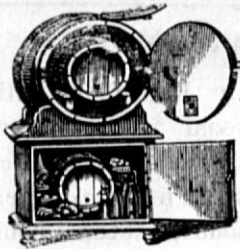
Andrej Ditrich, trgovec in posestnik.

(331—2)

Vseobčne ledenice

od

AUCHMANN & Co. v GRADCI.

Novo! Novo!

Prekosé v vsakem oziru primitivne ledene omare, neobhodno potrebne za hoteliere, krémarje, restavraterje, konditorje, bolnice, zasobnike itd., elegantne, trpežne in cene. Vsak dan se porabi za 5 kr. ledu; ledenica se napolni vsakih osem dnij enkrat. (337—1)

Natančneje se zvé pri Auchmannu & Co. v Gradci ali pri našem zastopniku Albert Trinkerji, v Ljubljani na kongresnem trgu.

Pokrita kočija

za jednega, če se hoče tudi za dva konja, še skorjo nova, se prodá. Kje? pove iz prijaznosti opravništva „Slovenskega Naroda“. (328—3)

Št. 7779.

(339—1)

Razglas.

C. kr. finančno vodstvo za Kranjsko je z razpisom od 29. marca t. l. št. 3371 naročilo, da se prične v Ljubljani za hitrejše izterjevanje davkov eksekutivno opominjanje ter da se bodo plačevale pri davkariji rubežne pristojbine, in sicer za prve sedem dni, od dne, ko je bil opomin izročen, po pet krajcarjev in za naslednjih sedem dnij po deset krajcarjev na dan.

To se naznani ljubljanskim davkoplačevalcem z dostavkom, da se bode vršilo to eksekutivno opominjanje uže za vse one v II. četrtletji t. l. zapadle zneske davkov.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 6. junija 1881.

Župan: Laschan.

Umetne (640—48)

zobe in zobovja

postavlja po najnovjšem americkanskem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celuloidu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

Samo na borzi

more se v tako ugodnem času ob rastočih in padajočih kurzih sè 100 gold. vsak teden lahko pridobiti od 10 do 20 gold. — Na pisma takoj odgovorjam.

F. Friedländer in Wien,

I., Wollzeile 5. (325—1)

Košnja v najem.

V nedeljo 12. junija t. l. ob 5. uri popoldne se bode na mojem travniku na karolinskem ozemlju ob cesti v Lipe v petih oddelkih dala košnja v najem.

V ponedeljek 13. junija t. l. ob 9. uri dopoldne se pa bode dala v najem na mestu in sicer v kosovih košnja na mojih četirih velikih travnikih, ki merijo 48 oralov, na malem grabnu, v trnovskem mestnem logu in na Viči.

Kdor hoče kaj v najem vzeti, naj pride ob določenej uri na označena mesta.

(332—2)

A. Malič.

JOSIP JAX,

zaloga šivalnih strojev, gledališke ulice št. 6 v Ljubljani.

Uže tri leta prodajal sem iz svoje glavne zaloge v Inomestu mnogo šivalnih strojev po Kranjskem in so bili kupovalci z njimi prav zadovoljni. Usojam se zatorej p. n. občinstvu naznanjati, da sem počenši z dnem 7. junija t. l. v Ljubljani otvoril

zalogo šivalnih strojev.

Dobivajo se pri meni šivalni stroji vseh sistemov ter posamezni njih deli, šivanke in cvirni, vse po prav nizkih cenah. Šivalni stroji oddajejo se tudi proti plačilu na obroke, in sicer ali po 4 gld. na mesec ali po 1 gld. na teden.

Za mnoga naročila se priporoča

Josip Jax,

gledališke ulice št. 6.

(335—1)